

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **K. C. N.,** zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2021, č. j. 14 A 61/2020-66,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-43403-4/SO-2020, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 2. 2020, č. j. OAM-696-44/PP-2011. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu podanou podle § 87b zákona o pobytu cizinců, neboť se žalobkyně měla dopustit obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území ČR tím, že účelově uzavřela manželství.

[2] Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 7. 10. 2010 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU na území ČR podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž k žádosti na výzvu správního orgánu I. stupně mj. předložila úředně ověřenou kopii oddacího listu ze dne 28. 6. 2006 dokládající, že

dne 27. 6 2006 uzavřela manželství s občanem České republiky, panem A. M. (nar. X). V průběhu řízení byly opakovaně provedeny výslechy žalobkyně a jejího manžela; poprvé dne 13. 12. 2010 a následně dne 6. 3. 2019. Dále bylo provedeno několik pobytových kontrol na adrese S. X, P. X, kde měli žalobkyně, a jak vyplynulo z výslechů ze dne 6. 3. 2019, od června 2018 i její manžel, pobývat. Žalobkyně v průběhu správního řízení předložila správnímu orgánu I. stupně tři fotografie ze svatebního obřadu a následně devět fotografií bez popisku (tři ze svatebního obřadu, tři pravděpodobně s rodinou pana M. a tři další fotografie, na kterých je zachycena žalobkyně a pan M.).

[3] Správní orgán I. stupně dospěl na základě provedeného dokazování k závěru, že sňatek mezi žalobkyní a jejím manželem byl uzavřen účelově. Vyšel přitom především z toho, že z provedených výslechů vyplynuly výrazné rozpory týkající se rodinných vazeb manželů, průběhu celého vztahu i současného soužití. Účelovost jednání žalobkyně shledal správní orgán I. stupně v okolnostech týkajících se průběhu seznámení, uzavření manželství i následného života manželů. Manželství bylo uzavřeno po krátké známosti, manželé se před jeho uzavřením viděli pouze několikrát na tržnici S., v době seznámení nehovořili a dosud nehovoří společným jazykem a jejich společné soužití nebylo nikdy prokázáno. Správní orgán I. stupně poukázal též na pobytovou historii žalobkyně, která svědčí o její dlouhodobé snaze získat povolení k pobytu na území ČR. K předloženým fotografiím správní orgán I. stupně konstatoval, že nijak nezpochybňuje, že se žalobkyně a její manžel občas stýkají, nicméně tyto fotografie nijak neprokazují skutečný rodinný život žalobkyně a jejího manžela a nelze z nich dovodit existenci fungujícího manželského života. Z těchto důvodů správní orgán I. stupně žádost žalobkyně již zmíněným rozhodnutím ze dne 6. 2. 2020, č. j. OAM-696-44/PP-2011, zamítl.

[4] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí odvolání, které žalovaná výše uvedeným rozhodnutím ze dne 23. 4. 2020, č. j. MV-43403-4/SO-2020, zamítla a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalovaná zdůraznila, že pobytová historie žalobkyně dokládá účelovost jejího jednání, neboť svou první žádost o povolení k pobytu, jejímž prostřednictvím žalobkyně žádala o sloučení s neexistující dcerou, podala výhradně za tím účelem, aby získala pobytový titul a byla tak oprávněna uzavřít manželství na území ČR. Další její žádosti o pobytové oprávnění byly podávány vždy na konci platnosti výjezdního příkazu, a to po pravomocném skončení řízení o žádosti předcházející. Její předchozí žádosti pak byly opakovaně zamítány, ve dvou případech z důvodu, že se dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců tím, že účelově uzavřela manželství, v jednom případě pak proto, že by mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Ze spisového materiálu je zřejmé, že žalobkyni byly opakovaně udělovány výjezdní příkazy, které nerespektovala a území ČR neopustila. Při provedené pobytové kontrole bylo zjištěno, že v místě pobytu žalobkyně bylo dotazováno vícero osob, které žalobkyni poznaly, ale jejího manžela nikoliv. Dále žalovaná poukázala na konkrétní rozpory ve výpovědi žalobkyně a jejího manžela, přičemž konstatovala, že kdyby manželé skutečně vedli manželský život, rozdíly by vznikaly pouze v detailech, avšak odpovědi na zásadní okamžiky jejich života by musely být shodné nebo alespoň podobné. Žalovaná se zabývala také přiměřeností dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, přičemž dospěla k závěru, že do soukromého či rodinného života žalobkyně nepřiměřeně zasaženo nebude.

[5] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 2. 6. 2021, č. j. 14 A 61/2020-66, zamítl. Městský soud nejprve na základě judikatury Nejvyššího správního soudu shrnul základní principy prokazování

účelovosti manželství a dospěl k závěru, že mezi žalobkyní a jejím manželem neexistuje úzké rodinné společenství, které je základem manželství. Správní orgány dle městského soudu dostatečně prokázaly, že výlučným účelem sňatku bylo získání pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život. Pobytovou historií žalobkyně je dostatečně odůvodněn závěr, že účelem manželství bylo získání pobytového oprávnění. Žalobkyně dle svého tvrzení v ČR pobývala od roku 2000, musela zde tedy pobývat nelegálně, neboť u ní není evidován žádný pobyt před rokem 2006. Uzavřením manželství se tak snažila svůj pobyt legalizovat. Rozhodnutí správních orgánů nejsou postavena pouze na tom, že manželé spolu nežili, ale opírají se o řadu nesrovnalostí v jejich výpovědích. Některé z nich lze vysvětlit omylem či odstupem času, avšak nesrovnalostí je až příliš a týkají se zásadních otázek, u nichž by se manželé v běžně fungujícím manželství ve svých výpovědích nerozcházeli. Žalobkyně neznala jména manželových sourozenců. Manžel neznal ani žádné údaje o příbuzných žalobkyně ve Vietnamu. Manželé neznali svá bydliště. Manžel nevěděl, že žalobkyně žila nějakou dobu se svým synem. Manžel žalobkyně chybně uváděl, že za manželkou jezdil do jejího bytu v době, kdy tam ještě nebydlela. Neshodli se na tom, zda se navštěvují v místě zaměstnání manžela. Městský soud nepovažuje na rozdíl od žalobkyně za bagatelní otázku snubních prstenů. Jedná se o poměrně zásadní věc při uzavírání manželství a je tedy zarážející, že se manželé rozcházejí v informaci, zda prstýnky pořizovali či zda je nosí. Dle městského soudu jde o vážné okolnosti, které ve svém souhrnu prokazují, že manželství není skutečné.

[6] Městský soud uznal, že mnohé nesrovnalosti zmíněné v žalobou napadeném rozhodnutí se týkají minulosti. Žalobkyně zdůraznila, že k podstatné změně došlo v červnu 2018, neboť od té doby společně s manželem žijí v bytě v Praze. Ve správním řízení však toto tvrzení podle soudu nebylo podloženo žádným jiným důkazem a zásadní je, že při pobytové kontrole dne 12. 12. 2018 nikdo ze sedmi dotazovaných osob v domě žalobkyně manžela neznal a nikdy neviděl. Přitom v té době měl manžel s žalobkyní na dané adrese bydlet již půl roku. Dle městského soudu je sice myslitelné, že i čtrnáct let trvající manželství bez společného soužití může plnit svou funkci. Ve správním řízení však nebylo prokázáno, že by manželé společně tvořili skutečné „rodinné společenství“. Městský soud připomněl, že mezi žalobkyní a jejím manželem je značná jazyková bariéra. K tomu přistupuje neznalost rodin manželů a nesrovnalosti ohledně jejich bydlení. Pokud by manželé fungovali jako rodina, museli by mít povědomí například o tom, kde manžel bydlí a zda neumřel nějaký blízký příbuzný manžela. Městský soud nerozporoval, že manželé spolu nějaký čas tráví. Vzhledem k nízké intenzitě jejich vztahu jde však spíše o přátelství. Do popředí se tak dostává zřejmá motivace při uzavření manželství, tedy získání pobytového oprávnění. To je doloženo pobytovou historií žalobkyně. Městský soud tedy dospěl k závěru, že žalobkyně manželství uzavřela výlučně za účelem získání pobytového oprávnění.

[7] Dle městského soudu se žalovaná s ohledem na absenci bližší argumentace žalobkyně rovněž dostatečně zabývala otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně.

[8] Ani ostatní žalobní body neshledal městský soud důvodnými.

II.
Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž předně namítá nepřezkoumatelnost a vnitřní rozpornost napadeného rozsudku, neboť

městský soud sice dospěl k závěru, že stěžovatelka uzavřela manželství výlučně za účelem získání pobytového oprávnění, nicméně soud uznal existenci jejich vztahu, který dle něj nedosahuje intenzity manželství, přičemž není zřejmé, na jakém základě městský soud nedostatečnou intenzitu stěžovatelčina manželství dovodil. Stěžovatelka s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle které neexistuje jeden akceptovatelný model manželství, konstatovala, že pokud by její manželský svazek byl pouze účelový, netrval by přes 14 let, přičemž není zřejmé, jakou váhu této skutečnosti daly správní orgány.

[10] Stěžovatelka dále namítá nesprávnost závěru městského soudu, podle něhož se stěžovatelka dopustila obcházení zákona tím, že účelově uzavřela manželství. Stěžovatelka má za to, že v rámci správního řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci ve smyslu § 3 správního řádu. Úmysl stěžovatelky obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění dle ní nebyl prokázán. Účelovost nelze dovodit z toho, že stěžovatelka manželství uzavřela v době, kdy byl její pobytový status na území ČR nejistý, neboť zisk lepšího pobytového oprávnění byl jedním z mnoha důvodů, proč stěžovatelka manželství uzavřela, což je však v souladu se zákonem. Městský soud postavil svůj závěr o úmyslu stěžovatelky obcházet zákon na její pobytové historii, avšak opomněl, že žádosti stěžovatelky o pobytová oprávnění byly rovněž zamítnuty pro údajnou účelovost manželství.

[11] Stěžovatelka si je vědoma rozporů ve své výpovědi a ve výpovědi svého manžela, ale domnívá se, že je nelze považovat za indikátor toho, že jejich manželství bylo uzavřeno účelově. Rozpory jsou dle stěžovatelky dány různým vnímáním jednotlivých skutečností. Městský soud zcela mylně dovodil, že stěžovatelka a její manžel nemají v úmyslu vést společný rodinný život, na základě drobných rozdílů ve výpovědích, aniž by přihlédl k velkému množství informací o jejich soukromém životě, které oba manželé uvedli shodně a na které stěžovatelka v kasační stížnosti poukázala. Rozpory ve výpovědích jsou pak dle stěžovatelky pouhá nedorozumění nebo vznikly z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Po stěžovatelce nebylo možné při výslechu požadovat, aby vyjmenovala veškerá místa, kde její manžel za posledních 14 let bydlel. K nesrovnalostem vztahujícím se k jejich sňatku či snubním prstenům stěžovatelka konstatovala, že se jedná o skutečnosti, které se udály před 14 lety, proto je pochopitelné, že nezůstaly zřetelně v paměti obou manželů. Nesrovnalosti ohledně navštěvování svého manžela v zaměstnání, který na rozdíl od ní při výslechu vypověděl, že jej stěžovatelka navštívila v práci vícekrát, stěžovatelka vysvětlila tak, že se vždy potkali na tržnici S., avšak nikoliv přímo v provozovně, kde manžel pracuje.

[12] Městský soud dle stěžovatelky dospěl pouze na základě zprávy o pobytové kontrole ze dne 12. 12. 2018 k závěru, že stěžovatelka se svým manželem nikdy nesdílela společnou domácnost. Stěžovatelčin manžel se přitom do daného domu přestěhoval teprve 5 měsíců před prováděnou pobytovou kontrolu a jedná se o velký panelový dům, proto je pochopitelné, že jej dotazované osoby neznaly. Přitom ani není jisté, zda se skutečně jedná o osoby, které v domě žijí. Původní zpráva o pobytové kontrole byla vyvrácena zprávou o pobytové kontrole ze dne 28. 5. 2021, č. j. KRPA-114734-1/ČJ-2021-000026-4, ze které vyplývá, že dne 26. 5. 2021 byli oba manželé při pobytové kontrole zastiženi doma a sousedé potvrdili, že oba manžele v domě potkávají. K tvrzení soudu o značné jazykové bariéře mezi manželi stěžovatelka uvádí, že nejdůležitější je, že se s manželem vždy dorozuměli. Stěžovatelka je přesvědčena, že během správního řízení prokázala, že se svým manželem měli v úmyslu vést společný manželský život, jak to jen okolnosti umožňovaly, s manželem se

vzájemně respektují, mají vytvořené zdravé rodinné prostředí. Stěžovatelka zdůraznila, že v případě přetrvávajících pochybností o opravdovosti manželského svazku je nezbytné rozhodnout ve prospěch manželství.

[13] Závěrem stěžovatelka namítá, že správní orgány nedostatečným způsobem posoudily přiměřenost dopadů napadených rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelka má na území ČR hluboké sociální, ekonomické a rodinné vazby. Vycestováním stěžovatelky z ČR by došlo ke zpřetrhání vazeb mezi stěžovatelkou a jejím manželem a k zániku šťastného a fungujícího manželství, přestože se manželům konečně po 14 letech podařilo založit společný rodinný život. Stěžovatelčin manžel si našel v Praze práci a po skončení pracovní doby se vrací za stěžovatelkou, kterou miluje a chce s ní vést rodinný život. Nyní spolu bydlí a tráví více času, jezdí na výlety a navštěvují restaurace. Odjezd stěžovatelky z ČR by její manžel pociťoval jako obrovské příkoří, neboť není reálné, aby za ní cestoval do Vietnamu nebo dokonce realizoval rodinný život tam. Stěžovatelka je plně odkázána na svého manžela, který ji zajišťuje po materiální stránce. V zemi původu stěžovatelka nemá žádné zázemí, neboť celá její rodina žije v ČR. Stěžovatelka poukázala také na obtíže, kterým by při návratu musela čelit, jako je hmotná nouze, nemožnost integrace do vietnamské společnosti či nemožnost najít si práci. Významnou skutečností je také délka stěžovatelčina pobytu v ČR, neboť zde žije již 20 let. Nucené vycestování stěžovatelky by tak bylo nepřiměřeným zásahem do jejího soukromého a rodinného života. Městský soud při vypořádání této námitky pouze plně odkázal na rozhodnutí správních orgánů, které se však přiměřeností žalobou napadeného rozhodnutí nijak nezabývaly, přičemž se měly zabývat také zásahem do soukromého a rodinného života stěžovatelčina manžela. I pokud by totiž bylo prokázáno, že mezi stěžovatelkou a jejím manželem neexistuje manželský vztah, je zřejmé, že mezi nimi určitý vztah je.

[14] Vzhledem k uvedenému stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[15] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatovala, že stěžovatelka uplatňuje stejné námitky jako v odvolání a žalobě, přičemž žalovaná zdůraznila, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou. Žalovaná trvá na závěru, že zejména výslechem stěžovatelky a jejího manžela a pobytovými kontrolami bylo prokázáno, že stěžovatelka se svým manželem v minulosti a v době bezprostředně před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nevedla společný život, který by bylo možné označit za manželské soužití. Stěžovatelka pak v průběhu správního řízení nepředložila žádný relevantní důkaz, který by pevnost manželského svazku prokazoval, naopak tvrzení stěžovatelky a jejího manžela svědčí o tom, že jejich manželství je pouze formální. Žalovaná je přesvědčena, že dostála své povinnosti zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Pobytová kontrola, na kterou stěžovatelka v kasační stížnosti poukazuje, nemohla být v rámci správního řízení zohledněna, neboť byla uskutečněna více než rok po vydání správních rozhodnutí. Žalovaná dále konstatovala, že v napadených rozhodnutích byl kladen důraz na zásadní životní okamžiky, jejichž neznalost nelze odůvodnit plynutím času či rozdílným pohledem obou manželů. Vysvětlení rozporu ohledně navštěvování svého manžela v zaměstnání stěžovatelka předestřela až v kasační stížnosti.

[16] Žalovaná je přesvědčena, že informace plynoucí ze zprávy o pobytové kontrole ze dne 12. 12. 2018 jsou dostatečně relevantní, a byť dotazované osoby nebyly identifikovány, je nutné zohlednit, že byl dotazován velký počet osob, které o stěžovatelce povědomí měly,

avšak žádná z nich nepoznala jejího manžela, který tam již měl 6 měsíců bydlet a v předchozím období stěžovatelku navštěvovat. Z rozhodnutí správních orgánů je zřejmé, že na manželství stěžovatelky a jejího manžela je nutné nahlížet jako na formální svazek, jehož účelem bylo získání pobytového titulu, a je v nich dostatečně vysvětleno, proč jejich manželství nelze považovat za reálné. K námitce nedostatečného posouzení přiměřenosti dopadů žalobou napadených rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatelky žalovaná konstatovala, že k posouzení přiměřenosti přistoupila, nicméně stěžovatelka v průběhu řízení před správním orgánem I. stupně nepřiměřenost dopadů rozhodnutí nenamítala a v odvolacím řízení pak pouze obecně namítala, že přiměřenost nebyla posouzena. S ohledem na uvedené žalovaná navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III.
Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku městského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z odůvodnění dotčeného rozhodnutí zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Povinností soudu je řádně se vypořádat s žalobní argumentací (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45, všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, publ. pod č. 1566/2008 Sb. NSS).

[20] Napadený rozsudek městského soudu je srozumitelný a opřený o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Městský soud žalobní body vypořádal, své závěry odůvodnil a relevantně argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů, nelze tak jeho rozsudek považovat za nepřezkoumatelný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2021, č. j. 5 Azs 388/2020-45).

[21] Stěžovatelka považuje rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný a vnitřně rozporný, neboť městský soud konstatoval, že mezi stěžovatelkou a jejím manželem sice

určitý vztah existuje, pouze nedosahuje intenzity manželství, přičemž podle stěžovatelky není zřejmé, na jakém základě městský soud nedostatečnou intenzitu jejího manželství dovodil. Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval: „*Městský soud nerozporuje, že manželé spolu nějaký čas tráví; že žalobkyně navštěvuje rodiče manžela; a že mají určité povědomí o svých životech. Vzhledem k nízké intenzitě vztahu jde však spíše o vztah, který lze připodobnit k přátelům, nikoliv manželům*.“ V této souvislosti je třeba zdůraznit, že podstatou nyní posuzované věci bylo zhodnotit, zda je manželství stěžovatelky a jejího manžela uzavřeno účelově, nikoliv hodnotit intenzitu jejich vztahu. Je totiž pravdou, což také městský soud ve svém rozsudku zmínil, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2020, č. j. 6 Azs 144/2018-26), a není proto možné manželství nijak „měřit“; posuzuje se výhradně účelovost sňatku. Městský soud proto nemohl konstatovat, že manželství stěžovatelky a jejího manžela lze připodobnit ke vztahu přátelskému, ale nedosahuje intenzity manželství. Dle Nejvyššího správního soudu navíc v řízení nebylo prokázáno, že by stěžovatelku a jejího manžela skutečně pojil přátelský vztah, citované konstatování městského soudu tak není ničím podloženo. Tato dílčí nesprávnost závěru městského soudu však nemohla mít vliv na přezkoumatelnost ani zákonnost jeho rozsudku, neboť i přes toto konstatování městský soud dospěl k odůvodněnému závěru, že stěžovatelka manželství uzavřela výlučně za účelem získání pobytového oprávnění.

[22] Stěžovatelka dále namítá, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, aby mohly její žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ČR zamítnout s odkazem na § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců s odůvodněním, že se stěžovatelka dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu tím, že uzavřela účelové manželství.

[23] Dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění, byla důvodem zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu skutečnost, že se žadatel „*dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství*“.

[24] Při posuzování účelovosti manželství žadatele o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU ve smyslu citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců je třeba vycházet z čl. 35 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS, podle něhož členské státy mohou přijmout potřebná opatření k odepření, pozastavení nebo odnětí jakéhokoliv práva přiznaného touto směrnicí v případě zneužití práv nebo podvodu, například účelových sňatků. Veškerá taková opatření musí být přiměřená a spojená s procesními zárukami stanovenými v článcích 30 a 31 směrnice (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2021, č. j. 5 Azs 56/2019-21).

[25] Při výkladu uvedených ustanovení je vhodné přihlížet též ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států [KOM(2009)313]. To v bodě „*4.2. Účelové sňatky*“ uvádí dva soubory indikativních kritérií pro posuzování účelovosti manželství (blíže viz např. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2021, č. j. 5 Azs 56/2019-21). Jak

již konstatoval městský soud, jako inspirace mohou posloužit také jednotlivá hlediska zmiňovaná v bodu 2 usnesení Rady o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství (97/C 382/01), srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, či ze dne 22. 2. 2017, č. j. 2 Azs 355/2016-62.

[26] Ve zmiňovaném rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 10 Azs 68/2018-39, na který odkazovala též stěžovatelka, ovšem Nejvyšší správní soud dále uvedl:

„Zároveň ovšem platí, že správní orgány nemohou posouzení případu odvíjet pouze od kritérií vytyčených výše uvedenými nezávaznými akty. NSS ve své judikatuře opakovaně upozorňuje, že výše zmíněná kritéria je nutné považovat pouze za podněty pro zahájení vyšetřování, nikoliv za faktory, z nichž lze automaticky vyvozovat závěry či výsledky dalšího šetření. Naplnění některých indikativních kritérií či faktorů proto není bez dalšího důvodem pro závěr, že manželství bylo účelové, ale má vést správní orgán k tomu, aby podnikl další kroky, které podezření potvrdí, nebo vyvrátí. Všechny skutečnosti týkající se sporného vztahu musí být posouzeny komplexně, a to včetně těch, jež svědčí ve prospěch cizince (srov. rozsudek NSS č j. 5 Azs 89/2015-30, a č. j. 7 Azs 326/2017-21, bod [28] a [29] a judikatura tam uvedená).

Manželství nelze považovat za účelově uzavřené pouze proto, že je s jeho uzavřením spojena výhoda pobytového titulu. Za účelově uzavřené manželství je totiž možné označit pouze takové, které je uzavřeno výlučně za účelem získání pobytového oprávnění (srov. bod 28 odůvodnění směrnice 2004/38/ES). Při prokazování účelovosti manželství je nutné se zaměřit na úmysl obcházet cizinecký zákon k získání pobytového oprávnění a na úmysl nevést společný manželský život (viz rozsudek NSS ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod [56] a odborná literatura tam citovaná).

Zákon o pobytu cizinců vychází z vyvratitelné domněnky, že manželství mezi cizincem a občanem EU je manželstvím řádným, neuzavřeným ve snaze obejít zákon (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 Azs 115/2015-38, bod [37], a č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod [61]). Správní orgán nemůže v případě podezření, že by se mohlo jednat o účelově uzavřené manželství, vybírat pouze ty skutečnosti, které svědčí pro závěr, že manželství bylo uzavřeno účelově. Musí naopak nestranně posoudit skutečnosti svědčící pro i proti tomuto závěru. V případě pochybností musí dát přednost závěru, že manželství účelově uzavřeno nebylo.

V odůvodnění rozhodnutí musí správní orgán jasně a přezkoumatelně vysvětlit jednak, co vyvolalo pochybnosti o řádnosti manželství, jednak jaké všechny skutečnosti během řízení zjistil, které z nich hovoří ve prospěch závěru, že se jedná o řádné manželství, a které naopak proti tomuto závěru. Teprve na základě těchto úvah pak může správní orgán ve věci rozhodnout a v případě, že se mu podaří na základě řádných skutkových zjištění jednoznačně prokázat, že výlučným účelem sňatku bylo získání výhodnějšího pobytového oprávnění a že manželé nemají a neměli v plánu vést společně manželský život, je možné uvažovat o účelovém manželství (srov. rozsudek NSS č. j. 4 Azs 228/2015-40, bod [61]).

Při posuzování manželství je třeba mít vždy na zřeteli, že neexistuje jeden společensky akceptovaný model manželství s jasně definovaným obsahem. Lidé jsou různí, uzavírají sňatky z různých pohnutek a logicky se liší i následný obsah svazku. Za účelově uzavřený proto nelze označit každý sňatek cizince s občanem EU, který v očích správního orgánu nedosahuje kvality ideálního modelu manželského vztahu nebo který manželé uzavřeli mj. i z důvodu řešení pobytové situace cizince. Jak totiž plyne z výše uvedené judikatury, je třeba dokládat snahu obejít

zákon o pobytu cizinců, tj. uzavřít svazek pouze za účelem získat pobytové oprávnění, nikoliv nedokonalosti vztahu manželů. Ambicí směrnice 2004/38/ES a zákona o pobytu cizinců není podrobit zevrubné kritice manželské svazky cizinců s občany EU, ale odhalit a neudělit přechodný pobyt těm cizincům, kteří institutu manželství zneužívají."

[27] V kontextu citovaných úvah přistoupil Nejvyšší správní soud k přezkoumání závěru správních orgánů, resp. městského soudu, podle kterého je manželství stěžovatelky a jejího manžela účelové, přičemž dospěl k závěru, že v rámci správního řízení byly zjištěny takové skutečnosti, které ve svém souhrnu jednoznačně prokazují, že skutečným a jediným účelem uzavření manželství bylo obejití zákona o pobytu cizinců a získání pobytového oprávnění.

[28] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že výhoda, kterou stěžovatelka uzavřením manželství s českým občanem získala, je z okolností posuzované věci zcela zřejmá. Pokud by se stěžovatelka nevdala za občana Evropské unie, jen stěží by mohla žádat o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 87b zákona o pobytu cizinců. Současně z pobytové historie stěžovatelky plyne, že se od roku 2006 (byť stěžovatelka při výslechu dne 6. 3. 2019 uváděla, že je v ČR od roku 2000, až od roku 2006 je o ní první záznam v evidenci cizinců) snaží získat platné pobytové oprávnění v ČR. Stěžovatelka svou první žádost o pobytové oprávnění podala dne 5. 6. 2006, kdy žádala o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s občanem ČR (údajnou dcerou T. T. N., nar. X), přičemž bylo zjištěno, že takovou dceru stěžovatelka nemá. V evidenci policie nebyla stěžovatelka do té doby vedena a stěžovatelka zde pobývala bez platného pobytového oprávnění. Následně dne 27. 6. 2006 uzavřela manželství s panem A. M. a poté v průběhu let 2006 až 2014 podala další tři žádosti o povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s občanem EU, přičemž žádné z nich nebylo vyhověno, a dále třikrát (včetně žádosti, která je předmětem nyní posuzované věci) žádala o povolení k přechodnému pobytu za stejným účelem. Ani těmto žádostem nebylo vyhověno, přičemž rozhodnutí ve věci žádosti stěžovatelky o vydání povolení k přechodnému pobytu podané dne 26. 1. 2009, jež byla zamítnuta rovněž z důvodu obcházení zákona uzavřením účelového manželství, bylo podrobeno soudnímu přezkumu. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 9. 10. 2012, č. j. 10 A 125/2010-51, tento závěr potvrdil, když stěžovatelčinu žalobu v této věci zamítl, přičemž konstatoval, že veškeré podklady ve správním spise tvoří přesvědčivý řetězec důkazů o zřejmé účelovosti uzavřeného manželství. Stěžovatelčinu kasační stížnost podanou proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 3. 1. 2013, č. j. 2 As 156/2012-20, odmítl, neboť nebyla ve stanovené lhůtě doplněna.

[29] Lze souhlasit se stěžovatelkou, že skutečnost, že stěžovatelka uzavírala manželství v době, kdy neměla v ČR platné pobytové oprávnění, ještě neznamená, že by bylo prokázáno, že uzavřela manželství výlučně za účelem získání tohoto oprávnění k pobytu. Je rovněž pravdou, že jedním z důvodů k uzavření manželství mezi cizincem a českým občanem (občanem EU) může být vyhlídka zisku pobytového oprávnění, nicméně při uzavírání takového manželství nemůže absentovat úmysl těchto osob vést společný manželský život. V nyní posuzované věci správní orgány ani městský soud nevycházely výlučně z toho, že výhodou stěžovatelčina sňatku byla možnost získat v ČR platné pobytové oprávnění, ale zabývaly se především otázkou, zda stěžovatelka a její manžel měli a mají v plánu vést společně reálný manželský život, přičemž došly k závěru, že nikoliv.

[30] Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem uvádí, že správní orgány řádně zdůvodnily svůj závěr o tom, že manželství stěžovatelky a jejího manžela bylo uzavřeno účelově a účelovým sňatkem také v době rozhodování správních orgánů zůstalo. Správní

orgány vycházely především z výpovědí stěžovatelky a jejího manžela a také z výsledků pobytové kontroly ze dne 12. 12. 2018, přičemž je třeba souhlasit s tím, že výpovědi stěžovatelky a jejího manžela obsahovaly (vedle tvrzení, v nichž se manželé v převážné míře shodli) také podstatné rozpory v zásadních otázkách týkajících se jejich společného života, osobních informací či rodinných poměrů.

[31] Nejvyšší správní soud však musí nejprve vytknout správním orgánům délku řízení o stěžovatelčině žádosti, neboť stěžovatelka podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu již dne 7. 10. 2010, přičemž první výslechy stěžovatelky a jejího manžela byly provedeny již dne 13. 12. 2010, nicméně další úkony v tomto řízení následovaly se značnými časovými prodlevami, např. další výslechy obou manželů byly provedeny až dne 6. 3. 2019. Správní orgán I. stupně o stěžovatelčině žádosti rozhodl až dne 6. 2. 2020, tedy po téměř deseti letech, přičemž ze správního spisu vyplynulo, že žalovaná opatřením proti nečinnosti ze dne 6. 2. 2014, č. j. MV-10572-3/SO-2014, přikázala správnímu orgánu I. stupně, aby do 30 dnů od doručení tohoto opatření proti nečinnosti o stěžovatelčině žádosti rozhodl, což správní orgán I. stupně neučinil.

[32] Vzhledem k velmi dlouhému časovému odstupu mezi uzavřením manželství (dne 27. 6. 2006) a provedením druhých výslechů (dne 6. 3. 2019) je pochopitelné, že si manželé některé skutečnosti nemohli pamatovat. Za zásadní proto nelze považovat drobné rozdíly v odpovědích na některé detailní otázky týkající se okolností uzavírání manželství (např. důvod, proč manželu stěžovatelky nebyl za svědka jeho kamarád) či dávné minulosti a je tedy třeba dát stěžovatelce za pravdu, že z nich nelze účelovost manželství dovozovat. Jak však již bylo uvedeno, rozhodnutí správních orgánů nejsou postavena pouze na drobných rozdílech ve výpovědích stěžovatelky a jejího manžela, ale na podstatných rozporech v zásadních otázkách.

[33] Nejvyšší správní soud nepopírá, jak už bylo konstatováno, že v řadě otázek se oba manželé shodli, nicméně s ohledem na vícero podstatných rozporů v zásadních okolnostech jejich společného života se jako jediné rozumné vysvětlení nabízí právě to, že stěžovatelka a její manžel neměli a nemají v úmyslu vést společně manželský život a že jejich základním cílem bylo získání povolení k pobytu stěžovatelky.

[34] Za významné považuje Nejvyšší správní soud například rozpory v otázkách vztahujících se k bydlení manželů. Při výslechu v roce 2010 stěžovatelka uvedla, že dříve bydlela s manželem v Č. L. a nyní (v době výslechu) bydlí na ulici Š. v P.; naopak při výslechu v roce 2019 vypověděla, že s manželem od uzavření manželství nebydleli a až od června 2018 bydlí společně v P. na adrese S. X, P. X. Její manžel pak při výslechu v roce 2010 uvedl, že stěžovatelka bydlí od svého příjezdu do ČR v P., nicméně při výslechu v roce 2019 vypověděl, že po svatbě bydleli u jeho rodičů v K. Š. Stěžovatelka sice při obou výsleších uvedla, že důvodem, proč s manželem nikdy nesdíleli společnou domácnost, bylo to, že měla práci v P. a její manžel v N. B., což v roce 2010 vypověděl i její manžel, nicméně při výslechu v roce 2019 její manžel uvedl, že stěžovatelka nikde nepracovala. Stěžovatelčin manžel při výslechu v roce 2019 zmínil, že se odstěhoval od rodičů a bydlel tři roky v K. Š., kde jej stěžovatelka navštěvovala, dále bydlel také v C., Č. L. a N. B., kam za ním stěžovatelka již nejezdila. Stěžovatelka však při výslechu v roce 2019 na otázku, zda její manžel bydlel i na jiných adresách než u rodičů, odpověděla, že v N. B. a poté s ní v P. Dle Nejvyššího správního soudu je bydliště manžela, resp. skutečnost, že se přestěhoval, natolik zásadní skutečností, že její znalost nelze zdůvodnit tím, že při výslechu nebylo po stěžovatelce možné požadovat, aby zpaměti vyjmenovala všechna místa, kde žil. Navíc toto zdůvodnění

přednesla stěžovatelka poprvé až v kasační stížnosti. Stěžovatelka navíc ani nenaznačila, že by věděla o tom, že se její manžel během jejich manželství stěhoval, a to hned několikrát.

[35] Z výslechů dále vyplynulo, že manžel stěžovatelky měl za ní dojíždět do P., přičemž manžel uvedl, že stěžovatelka bydlí stále ve stejném bytě na ulici S., nicméně stěžovatelka při výslechu v roce 2010 vypověděla, že bydlí v P. na ulici Š., a jak již konstatovala žalovaná, z cizineckého informačního systému plyne, že stěžovatelka má na adrese S. X, P. X, hlášený pobyt až ode dne 25. 4. 2014. Stěžovatelka vypověděla, že manžel za ní jezdil autobusem, naopak její manžel sdělil, že do P. jezdil autem (do roku 2017, než naboural). Stejně tak je zarážející, že stěžovatelka při výslechu v roce 2019 sdělila, že má v P. syna, který s ní v P. na ulici S. bydlel (měl se odstěhovat dva roky před konáním výslechu), nicméně její manžel konstatoval, že stěžovatelčin syn s ní nikdy nebydlel. Nejvyšší správní soud shledal rozpor také v odpovědi na otázku, zda stěžovatelka svého manžela navštěvuje v tržnici S. (kde pracuje), neboť stěžovatelčin manžel odpověděl, že ano, že za ním stěžovatelka byla vícekrát, naopak stěžovatelka odpověděla, že ví, ve kterém skladu její manžel pracuje, ale nikdy tam za ním nebyla. Stěžovatelka se až v kasační stížnosti snažila tento rozpor vysvětlit tak, že se se svým manželem potkávají na tržnici S., ale nikoliv přímo v jeho provozovně, přičemž toto vysvětlení nepovažuje Nejvyšší správní soud s ohledem na to, jak byla daná otázka položena, za věrohodné.

[36] Významně se liší také odpovědi stěžovatelky a jejího manžela na otázku, zda slaví výročí svatby, kdy stěžovatelka odpověděla, že výročí svatby neslaví, naopak její manžel sdělil, že výročí svatby slaví, jdou na večeři nebo dá stěžovatelce peníze, ať si něco koupí, ale stěžovatelka mu to musí připomenout. Na otázku, zda mají snubní prsteny a zda je nosí, stěžovatelčin manžel odpověděl, že ano, koupili je po svatbě, přičemž stěžovatelčin manžel už neví, kde snubní prsten má, a nenosí jej, neboť mu překáží a stěžovatelka ho dle jeho slov asi nosí, ale na ruce se jí nedívá. Stěžovatelka naopak na tuto otázku odpověděla, že snubní prsteny nikdy neměli. Tyto zcela zjevné rozpory přitom není možné odůvodnit tím, že stěžovatelka a její manžel manželství uzavřeli již před mnoha lety, či různým vnímáním těchto skutečností. Zarážející rovněž je, že podle výpovědi stěžovatelky celá manželova rodina věděla o tom, že se budou brát, ale svatby se dle jejích slov nezúčastnili, neboť jsou často nemocní a už to byla druhá svatba jak stěžovatelky, tak jejího manžela, a nebylo to pro ně tedy tolik důležité. Stěžovatelčin manžel však sdělil, že jeho rodiče nevěděli, že mají svatbu, a řekli jim to až po svatbě. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že se jedná o tak významnou okolnost týkající se jejich manželství, že by manželé i po několika letech měli vědět, zda rodina stěžovatelčina manžela o této události předem věděla, či nikoliv.

[37] Závěrem lze poukázat také na další dílčí zjištění, která vyplynula z výpovědí stěžovatelky a jejího manžela a která ve svém souhrnu dotváří obrázek o účelovosti manželství. Jedním z nich je to, že stěžovatelčin manžel nemá téměř žádné znalosti o stěžovatelčině rodině a stěžovatelka nezná jména sourozenců svého manžela. Na otázku, zda spolu byli na dovolené či na výletě, stěžovatelka odpověděla, že ano, že v P. a v Č. L. na procházce, přičemž její manžel odpověděl, že ne, pouze u známých v J. a T. Stejně tak, co se týče společných fotografií, manžel odpověděl, že žádné kromě svatebních nemají, zatímco stěžovatelka zmínila, že nějaké starší fotografie mají.

[38] Byť stěžovatelka i její manžel při výslechu v roce 2019 tvrdili, že spolu od června 2018 sdílejí společnou domácnost, je třeba dát za pravdu městskému soudu, že jejich společné manželské soužití nebylo prokázáno a zůstalo tedy pouze v rovině jejich tvrzení. Naopak z výsledků pobytové kontroly ze dne 12. 12. 2018 plyne, že hlídka policie prováděla tuto

kontrolu na zmiňované adrese S. X, P. X, kde v té době měl již zhruba půl roku se stěžovatelkou bydlet také její manžel. Policejní hlídka zvonila na zvonek č. X, který byl označen jménem K. (ubytovatel stěžovatelky), ale na zvonění nikdo nereagoval. Do domu policii pustil jeden z nájemníků, který dle fotografie poznal stěžovatelku, ale jejího manžela neznal a nikdy ho v domě neviděl. Dále se policie ptala správce domu, který rovněž uvedl, že v domě bydlí pouze stěžovatelka, její manžel v domě nebydlí a správce jej nikdy neviděl. Poštovní schránka č. X byla označena jménem stěžovatelky, jejího manžela nikoliv. Policie se pokoušela zvonit na neoznačený zvonek u bytu č. X, ale nikdo nereagoval. Další nájemníci (jak ze stejného patra, tak i z bytů ve vyšších patrech) policii sdělili, že stěžovatelku velmi dobře znají, ale jejího manžela nikdy neviděli. Stěžovatelka dle nich bydlí v bytě s několika dalšími Asiaty.

[39] Pokud se stěžovatelka v kasační stížnosti snaží zpochybnit relevanci provedené pobytové kontroly a namítá, že se její manžel do bytu přestěhoval teprve pět měsíců před tím, než byla pobytová kontrola prováděna, a proto je zřejmé, že jej nemohly dotazované osoby znát, a navíc dle stěžovatelky není zřejmé, zda dotazované osoby byly obyvateli tohoto domu, nelze mu dát za pravdu. Ve sdělení o pobytové kontrole je jasně uvedeno, že dotazované osoby byly nájemníky daného domu, resp. jednou z nich byl správce domu, navíc všechny tyto osoby stěžovatelku znaly a potvrdily, že v domě bydlí. Je velmi nepravděpodobné, že by z žádný z dotazovaných nájemníků v domě stěžovatelčina manžela neznal alespoň od vidění, jestliže manžel v domě již pět měsíců skutečně bydlel a předtím, dle výpovědí obou manželů, stěžovatelku na této adrese pravidelně navštěvoval. Výsledky této pobytové kontroly byly navíc následně potvrzeny pobytovými kontrolami prováděnými hlídkou policie ve dnech 12. 6., 17. 6., 25. 6., 26. 6., 27. 6. a 2. 7. 2019. Ze sdělení policie ze dne 12. 7. 2019, č. j. KRPA-215369-1/ČJ-2019-000026-4, totiž plyne, že v každém z uvedených dnů policie znovu prováděla pobytovou kontrolu na adrese S. X, P. X, přičemž ani jednou nebyli stěžovatelka či její manžel na této adrese zastiženi. V rámci těchto kontrol dotazovaní nájemníci rovněž potvrdili, že stěžovatelku dobře znají, ale jejího manžela nikdy neviděli. Z fotodokumentace pořízené v rámci těchto pobytových kontrol je seznatelné, že poštovní schránka č. X byla označena jménem stěžovatelky, dalšími vietnamskými jmény a jménem V. K. a Karel K. (ubytovatelé stěžovatelky). Na zvonku č. X bylo pouze jméno paní K. a u bytu č. X byl neoznačený zvonek. Tyto skutečnosti tedy svědčí o tom, že stěžovatelka do doby rozhodování správních orgánů se svým manželem nikdy nesdílela společnou domácnost. Je třeba souhlasit s městským soudem, že byť je takové manželství myslitelné a absence fyzického soužití obou manželů je pouze jedním z indikátorů účelovosti manželství, v nyní posuzované věci nebyly zjištěny dostatečně silné důvody, na jejichž základě by bylo možné i přes uvedenou skutečnost dojít k závěru, že manželství stěžovatelky a jejího manžela je řádné.

[40] Stěžovatelka v řízení před Nejvyšším správním soudem předložila zprávu o pobytové kontrole ze dne 28. 5. 2021, č. j. KRPA-114734-1/ČJ-2021-000026-4, která dle ní vyvrací takto zjištěný stav věci, neboť z ní má vyplývat, že při pobytové kontrole na uvedené adrese provedené dne 26. 5. 2021 byla na místě zastižena jak stěžovatelka, tak její manžel a jejich sousedé potvrdili, že oba znají a v domě je potkávají. K tomu je třeba uvést, že správní soudy v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu vycházejí dle § 75 odst. 1 s. ř. s. (až na judikaturou dovozené výjimky, mezi něž tato věc nepatří) ze skutkového stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. Uvedená zpráva nemůže nijak zpochybnit skutkový stav zjištěný správními orgány v roce 2018, resp. 2019, tedy není způsobilá vyvrátit závěr, že v té době spolu manželé společnou domácnost nesdíleli. Nejvyšší správní soud tedy

tuto ani další listiny předložené stěžovatelkou (nad rámce správního spisu) v řízení o kasační stížnosti neprováděl k důkazu, a to i s ohledem na § 109 odst. 5 s. ř. s., podle něhož Nejvyšší správní soud ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, nepřihlíží.

[41] Co se týče námitek stěžovatelky vztahujících se k tvrzení městského soudu, že mezi manželi je značná jazyková bariéra, je pravdou, že pouze z existence jazykové bariéry mezi manželi nelze dovozovat účelovost jejich manželství. Městský soud však tuto okolnost zmínil pouze jako jednu z mnoha indicií, že manželství stěžovatelky a jejího manžela ve skutečnosti nefunguje běžným způsobem.

[42] Nevyšší správní soud uzavírá, že závěr správních orgánů i městského soudu o účelovém uzavření manželství ze strany stěžovatelky nebyl založen výhradně na dílčích rozporech ve výpovědích stěžovatelky a jejího manžela, ale naopak na komplexním řetězci nepřímých důkazů, které ve svém souhrnu vytvářejí přesvědčivý podklad pro závěr o zřejmé účelovosti uzavřeného manželství. Stěžovatelka naopak zásadní okolnosti, které vedly správní orgány k danému závěru, nikterak věrohodně nevysvětlila, byť k tomu měla v rámci správního řízení příležitost a po celou dobu byla zastoupena advokátem.

[43] Neobstojí ani námitka, podle níž správní orgány dostatečně neposoudily přiměřenost svých rozhodnutí z hlediska jejich dopadů do soukromého a rodinného života stěžovatelky, přičemž městský soud při vypořádání tohoto žalobního bodu pouze odkázal na žalobou napadené rozhodnutí žalované. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu zcela správně konstatovala, že byť stěžovatelka žádným způsobem nepřiměřenost rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu v řízení v prvním stupni nenamítala, a ani správní orgán I. stupně se přiměřeností nezabýval, bylo nezbytné přiměřenost daného rozhodnutí posoudit. I když totiž zákon o pobytu cizinců výslovně nestanovil povinnost správních orgánů posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, v relevantním znění, do soukromého a rodinného života cizince, tato povinnost plyne mj. přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40).

[44] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstatoval, že při posuzování přiměřenosti těchto dopadů není nutné výslovně uvádět hodnocení všech kritérií uvedených v § 174a zákona o pobytu cizinců (který navíc dle znění zákona rozhodného pro nyní posuzovanou věc ještě neplatil), ale je třeba výslovně zohlednit okolnosti, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-32, a ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-31). Břemeno tvrzení v tomto ohledu však tíží primárně žadatele o pobytové oprávnění, neboť „*je to totiž sám žadatel, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života a kdo nejlépe může vylíčit specifika svého soukromého a rodinného života do té míry, aby mohla být položena ‚na misku vah' proti veřejným zájmům, které případně naopak brání udělení pobytového oprávnění. Jde o informace z jeho vlastní soukromé až intimní sféry (pokud by šlo například o informace týkající se zdravotního stavu žadatele a příslušníků jeho rodiny), jejichž sdělení závisí výlučně na vůli žadatele*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27).

[45] V nyní posuzované věci stěžovatelka ve správním řízení netvrdila žádné skutečnosti, které by zakládaly nepřiměřenost dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání povolení

k přechodnému pobytu do jejího soukromého a rodinného života. V podaném odvolání jen v obecné rovině namítala, že se správní orgán I. stupně přiměřeností svého rozhodnutí nijak nezabýval. Žalovaná tedy vycházela jen ze skutečností, které vyšly najevo v průběhu řízení, resp. především z toho, co stěžovatelka uvedla při svém výslechu dne 6. 3. 2019. Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalované v daném ohledu za dostatečné. Žalovaná přihlédla k tomu, že byť stěžovatelka pobývá na území ČR poměrně dlouhou dobu (prokazatelně od roku 2006, dle jejího tvrzení od roku 2000), nikdy nedisponovala platným pobytovým oprávněním a byly jí opakovaně udělovány výjezdní příkazy, přičemž z území nevycestovala. Žalovaná také hodnotila rodinné vazby stěžovatelky, když konstatovala, že stěžovatelka sice v ČR má manžela, ale bylo prokázáno, že jejich manželství je účelové a nevedou manželský život. Dále má stěžovatelka v ČR syna, se kterým se však dle svých slov již nestýká. Žalovaná nezjistila, že by stěžovatelka měla na území ČR pracovní závazky, majetkové vazby či by existovaly jiné skutečnosti, které by jí ve vycestování z území bránily.

[46] V podané žalobě stěžovatelka opět pouze v obecné rovině konstatovala, že se žalovaná přiměřeností dopadů žalobou napadeného rozhodnutí do stěžovatelčina soukromého a rodinného života dostatečně nezabývala (a v rámci této argumentace pouze zcela obecně opětovně zmínila vztah ke svému manželovi a jeho rodině a dále to, že má v ČR „*mnoho přátel a celkově vybudované zázemí*“). Městský soud tedy nijak nepochybil, pokud při vypořádání tohoto žalobního bodu pouze odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalované a konstatoval, že s ohledem na absenci bližší argumentace stěžovatelky ohledně nepřiměřenosti dopadů napadených rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života považuje posouzení přiměřenosti žalovanou za dostatečné. Městský soud tedy naopak na danou žalobní námitku reagoval zcela adekvátně.

[47] Stěžovatelka až teprve v kasační stížnosti předestřela konkrétní tvrzení, která dle ní svědčí o tom, že rozhodnutí o zamítnutí její žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu nepřiměřeně zasáhne do soukromého a rodinného života nejen jejího, ale také jejích rodinných příslušníků. Příběh stěžovatelky tedy směrem k rozhodování nejvyšší soudní instance v její věci postupně „košatí“; správní orgány však mohly hodnotit pouze ty skutečnosti, které měly a mohly mít k dispozici v době svého rozhodování a k jejichž rozhojnění stěžovatelka ve správním řízení rozhodně nijak nepřispěla (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2022, č. j. 5 Azs 219/2022-37). K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že byť stěžovatelka pobývá na území ČR již řadu let, nikdy nedisponovala plnohodnotným pobytovým oprávněním a pobývala zde pouze na základě fikce pobytu dle § 87y zákona o pobytu cizinců, případně v obdobích, kdy neběželo žádné řízení o jejích žádostech, na základě výjezdních příkazů. Nelze hovořit ani o její pracovní integraci do české společnosti, neboť na území ČR ani nebyla oprávněna vykonávat zaměstnání či podnikat a z ničeho neplyne, že by zde vlastnila nějaký významnější majetek. Ze správního spisu zároveň vyplývá, že stěžovatelka neovládá ani český jazyk. Stěžovatelka zde má sice manžela, nicméně bylo prokázáno, že jejich manželství je pouze účelové, a z výslechu stěžovatelky vyplynulo, že se svým zletilým synem se již nestýká. Tvrzení stěžovatelky v kasační stížnosti, že ve Vietnamu nemá žádné vazby, je navíc v rozporu s tím, co zmínila při svém výslechu, totiž, že ve Vietnamu žijí její sourozenci (5 sester a 5 bratrů) a zletilá dcera. Stěžovatelka navíc při výslechu uvedla, že za dobu svého pobytu v ČR byla dvakrát ve Vietnamu. Není přitom žádný důvod se domnívat, že by stěžovatelce její rodinní příslušníci žijící ve Vietnamu při jejím návratu do země původu nepomohli. Ani námitka týkající se zásahu do soukromého či rodinného života stěžovatelky tedy není důvodná.

IV.
Závěr a náklady řízení

[48] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[49] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první za použití § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, náleželo by jí tedy vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložila. Žalované však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto jí soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í :
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. července 2023

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu